

Home / Srbi U RH / Kako Biti Srbin U Hrvatskoj?

SRBI U RH / 27/08/2025

Kako biti Srbin u Hrvatskoj?

Foto: Srbi.hr

Sve učestaliji govor mržnje prema manjinama, vidljiv i u Hrvatskoj i u Srbiji, stavlja u još lošiju poziciju hrvatske Srbe, čiji je broj ionako sveden na četvrtinu prijeratnog. Zagrebi.hr započinje serijal o tome kako je Srbima živjeti u pojedinim mjestima u RH, od kojih su neka izrazito bremenita prošlošću

Piše: Saša Paparella

Prije nekoliko godina, na europarlamentarnim izborima 2019., SDSS je imao kampanju s porukom **Znate li kako je biti Srbin Hrvatskoj**. Jedan od stranačkih kandidata na Twitteru ćirilicom je napisao **“Glasajte za prvog Srbina u Briselu”**, no dobili su manje od 30 tisuća glasova i nisu uspjeli ostvariti mandat.

Zato su profitirali neki drugi – pojedinci koji su se izivljavali nad SDSS-ovim plakatima ispisujući preko njih antisrpske parole poput “Za dom spremni”, “Palite traktore”, “NDH” i “Srbe na vrbe”.

Sve manja manjina

Zbilja, kako je danas biti Srbin u Hrvatskoj? Kako se ti naši susjedi osjećaju u svojoj hrvatskoj domovini?

Početak osamostaljivanja RH bio je za srpsku zajednicu vrlo traumatičan. Prvo su izgubili poziciju konstitutivnog naroda, a onda se između dvaju popisa, 1991. i 2001., u ratu njihov broj vrtoglavo smanjio s 581.663 (12,2 posto ukupnog stanovništva) na 201.631 (4,5 posto), da bi na popisu iz 2021. bio sveden na 123.892 pripadnika srpske manjine (3,2 posto ukupnog stanovništva RH).

Odnosno – nakon učestalog odlaska iz velikih gradova i pravog egzodusa iz manjih mjesta nakon Bljeska i Oluje, ostalo ih je četiri puta manje nego li prije rata. Iako ih u stvarnosti zacijelo ima i nešto više, jer – kao i skoro svaka druga manjina na Balkanu – ovdašnji Srbi deklariraju se kao pripadnici većinske nacije ili se pak nacionalno ne izjašnjavaju.

Odnos Srba i Hrvata u Kninu je ‘ne-tema’

Među hrvatskim Srbima postoje ogromne razlike u pogledu njihovog izražavanja svoje nacionalne pripadnosti. Prije nekog vremena obradili smo temu kako je danas biti Srbin u **Zagrebu, Šibeniku i Kninu**. U Zagrebu je većina naših sugovornika otvoreno govorila o tome, uz izuzetak jednog koji je inzistirao na anonimnosti. U Šibeniku je situacija drugačija – tamo u kvartu Varoš postoji stara pravoslavna zajednica koja se dobrim dijelom stopila sa svojim hrvatskim susjedima. No i tu jedan od sugovornika, inače ugledni Šibenčanin, nije htio govoriti pod svojim imenom, zbog kojeg je u prošlosti izgubio neke poslove.

Napokon, bili smo i u Kninu i tamo naletjeli na tvrd orah. Možda zbog stigme glavnog grada ‘Krajine’, ali tamošnji Srbi o svom srpstvu i suživotu s

ZDS pojačao tenzije

Prije vala normalizacije ustaškog pozdrava, kojim se nakon **Thompsonovog** nastupa na hipodromu sada nekažnjeno pozdravlja i u Saboru, život je Srbima polako postajao bolji. Od početka 2024. SNV je otvorio niz Srpskih kulturnih centara (Zagreb, Knin, Osijek, Udbina, Glina...), a mnogi drugi su u izgradnji ili planu. Ili su barem bili, jer otkako se u Saboru o SKC-ima počelo govoriti kao o "špijunskim centrima", o njima se u javnosti više ne govori. U Petrinji je već dobivena građevinska dozvola za jedan takav centar poništena zbog proceduralnih nepravilnosti.

Srpski kulturni centar u Glini (desno), otvoren u zgradi pokraj nekadašnjeg Spomen-doma žrtava fašizma, sadašnjeg Hrvatskog doma

(foto: Saša Paparella)

Upravo zbog pojačanih tenzija odlučili smo istražiti situaciju u još nekoliko mjesta i gradova u RH. Mahom su smješteni na području nekadašnje 'Krajinne' a za tri od njih vodile su se teške bitke između Srba i Hrvata. Posjetit ćemo i jedan grad koji je ostao čvrsto u hrvatskim rukama, no s

visokom cijenom koju je platila tamošnja srpska manjina. Napokon, posjetit ćemo i ličko mjesto u kojem Srbi mirno žive s doseljenim bosanskim Hrvatima.

Pokušat ćemo otkriti kako se pripadnici srpske zajednice nose s osjećajem straha, krivnje, prikrivaju li svoj identitet. Istražit ćemo i u kojoj se mjeri Srbi danas susreću s problemima u kontaktu s državnim institucijama, u kakvim su odnosima sa svojim susjedima Hrvatima, sudjeluju li u radu srpskih institucija, imaju li nastavu na svom jeziku, te jesu li izvadili dokumente na ćirilici, a na što imaju pravo...

O svemu tome ćete čitati do kraja godine na stranicama ovog portala.

(objavljeno 27.8.2025.)

Serijal 'Kako biti Srbin u Hrvatskoj' objavljuje se uz potporu Agencije za elektroničke medije (AEM) iz Programa za poticanje novinarske izvrsnosti

Tags

SDSS

Share

Nakon Todorićeva pada Šestinčani su uništili njegove jumbo plakate, no svog se mecene ipak nisu odrekli

Brešana nažalost više nema, ali Bukara je i dalje tu

RELATED POSTS

ZAGREB

PODZEMLJE & NADZEMLJE

ZELENO

LICE S NASLOVNICE

NEDODIRLJIVI

DOSJE

SHOP

SEARCH

SRBI U RH

Kako biti Srbin u Gračacu? 'Traktor na kojem sam 1995. kao beba otišao vratili smo u Liku'

29/11/2025

Zagrebi je medijski portal Hrvatskog centra za istraživačko novinarstvo i slobodu medija (HRCIN).

OIB: 68800865154, MB: 04325532

IBAN: HR9823600001102458120

Glavni urednik: Saša Paparella

novinari:

Ratko Bošković

Miroslav Edvin Habek

Nives Matijević

HRCIN, Matije Divkovića 7, 10090 Zagreb

info@zagrebi.hr

Članke možete komentirati na našoj **Facebook**

stranici.

Zagrebi i ostale projekte HRCIN-a možete donirat na ***linku.***